

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **Ing. arch. M. S.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 118/16, Praha 1, proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 11. 2013, č. j. 2928/13, na ochranu proti nečinnosti žalované a na ochranu před nezákonným zásahem, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 28. 2. 2014, č. j. 9 A 11/2014 - 24,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá**.
- II.** Žalobci **se neustanovuje** zástupce pro řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá v záhlaví označené usnesení Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým soud zamítl jeho žádost o osvobození od soudních poplatků i návrh na ustanovení zástupce pro řízení o žalobě.

[2] Žalobou ze dne 15. 1. 2014 se stěžovatel domáhal u městského soudu ochrany proti rozhodnutí žalované, dále ochrany před nezákonným zásahem žalované a ochrany před nečinností žalované. Zároveň požádal o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce. Městský soud na základě doložených majetkových poměrů dospěl k názoru, že stěžovatel řádným způsobem neosvětlil a nedoložil své majetkové poměry. Stěžovatel sice soudu předložil vyplněný formulář prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech, ze kterého vyplývala výše jeho příjmů za rok 2011 a 2012, avšak stěžovatel nesdělil výši svého příjmu v roce 2013, byť odhadem. Vzhledem ke stěžovatelem uvedeným výdajům ve výši 15 642 Kč, představujícím sociální pojištění, zdravotní pojištění, místní poplatky, nájemné, potraviny a ostatní náklady na základní životní potřeby, nepostačuje k jejich krytí doložená výše příjmů za rok 2012, tj. 120 000 Kč. Městský soud dospěl k závěru, že stěžovatel neprokázal, že by osvobození od soudního poplatku odůvodňovaly jeho příjmové a majetkové poměry. K podpoře těchto závěrů dále městský

soud uvedl, že stěžovatel vede před městským soudem množství sporů a z podané žaloby dospěl k závěru, že se nejednalo o spor mající vztah k podstatným okolnostem stěžovatelovy životní sféry a jednalo se pouze o obecné proklamace o porušování jeho práv ze strany různých osob, orgánů a institucí, včetně obecných soudů a Ústavního soudu.

[3] Vzhledem k tomu, že stěžovatel neprokázal nedostatek finančních prostředků k úhradě soudního poplatku, nesplnil předpoklad pro osvobození od soudních poplatků. Z tohoto důvodu městský soud zamítl rovněž návrh na ustanovení zástupce.

II. Obsah kasační stížnosti

[4] Stěžovatel napadl usnesení městského soudu kasační stížností. V kasační stížnosti namítá, že v řízení před městským soudem došlo k popření jeho práv v rozporu se zákonem nevyhověním žádosti o osvobození od soudních poplatků i opakované žádosti o ustanovení zástupce. Současně mělo dojít k porušení zákona a dalších úrovní právního řádu a porušení práv stěžovatele garantovaných Ústavou a mezinárodními dohodami.

[5] Stěžovatel dále namítá, že mu soud nedal možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Závěrem stěžovatel požádal o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti.

[6] V příloze ke kasační stížnosti stěžovatel bez zjevné návaznosti na soudní řízení uvedl obecné konstatování o porušování základních lidských práv v České republice, tradic a zvyklostí, procesních zásad při činnosti státních a správních orgánů, porušování mezinárodních dohod, ústavního pořádku a dalších částí právního řádu České republiky. Současně uvádí obecné proklamace, čeho se domáhá, skutečností, důkazů a zásad, jichž se dovolává, a požadavek na aplikaci platného práva Evropské unie bez ohledu na jejich závaznost. Stěžovatel požaduje, aby mu byla dána možnost se vyjádřit k věci osobně, vznést dotazy a navrhnout doplnění podání.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[7] Kasační stížnost je podle § 102 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přípustná a podle jejího obsahu jsou v ní uplatněny důvody dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., tj. nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem a nepřezkoumatelnosti spočívající v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. vázán.

[8] Vzhledem k tomu, že stěžovatel v kasační stížnosti požádal o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce, Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval těmito žádostmi.

[9] Nejvyšší správní soud vzhledem k předmětu posuzované věci (tj. kasační stížnost směřující proti usnesení o neosvobození od soudních poplatků a neustanovení zástupce) na zaplacení soudního poplatku ani na povinném zastoupení advokátem z důvodu předejití řetězení řešeného problému netrval (k tomu srov. např. rozsudek zdejšího soudu ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 Afs 65/2007 – 37, a ze dne 28. 4. 2004, č. j. 6 Azs 27/2004 – 41, všechna zde citovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz). Byl však povinen se zabývat výslovnou žádostí stěžovatele o ustanovení zástupce a v souvislosti s tím hodnotil potřebu zastoupení stěžovatele v řízení o kasační stížnosti. Z ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. vyplývá, že pro ustanovení zástupce v řízení zákon vyžaduje kumulativní splnění dvou podmínek; jednak nedostatek prostředků, který by odůvodňoval osvobození od soudních poplatků, jednak též nezbytnou potřebu takového rozhodnutí k ochraně práv účastníka. Z důvodu předejití řetězení řešeného problému posouzení

majetkových poměrů stěžovatele ve vazbě na osvobození od soudních poplatků zdejší soud neposuzoval splnění podmínek pro osvobození od soudního poplatku. Po zhodnocení obsahu kasační stížnosti dospěl nicméně k závěru, že v projednávané věci není nezbytná potřeba zastoupení stěžovatele v kasačním řízení prokázána. Kasační stížnost má v rámci daných možností požadované náležitosti. Ve věci se jedná o právně zcela přehlednou otázku týkající se osobních poměrů stěžovatele. Nejvyššímu správnímu soudu nic nebrání, aby o stěžovatelem formulované kasační stížnosti věcně rozhodl. Za této situace tedy Nejvyšší správní soud návrh stěžovatele na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti zamítl.

[10] Nejvyšší správní soud dále věcně přezkoumal kasační stížností napadené usnesení městského soudu a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[11] Městský soud při posouzení žádosti stěžovatele o osvobození od soudních poplatků vycházel z předloženého prohlášení o osobních, majetkových a výtěžkových poměrech (dále jen „prohlášení o poměrech“) ze dne 3. 2. 2014 a čestného prohlášení ze dne 1. 2. 2014 (dále jen „čestné prohlášení“). Na základě doložených dokumentů je patrné, že stěžovatel v okamžiku podání neměl uzavřen pracovněprávní vztah (pracovní poměr byl ukončen ke dni 31. 1. 2014), nepodnikal (podnikání ukončeno v prosinci 2013) a neměl ani žádné jiné příjmy. Současně stěžovatel nepobíral žádné dávky hmotného a sociálního zabezpečení. Své pravidelné měsíční výdaje (na sociální a zdravotní pojištění, místní poplatky, nájemné, potraviny a ostatní základní životní potřeby) vyčíslil částkou nejméně 12 000 Kč, optimálně však 17 500 Kč. Přílohou prohlášení o poměrech učinil kopii příznání k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2012, ve kterém je vyčíslen základ daně ve výši 107 742 Kč a celková daňová povinnost ve výši 0 Kč, a dále čestné prohlášení, na jehož obsah v prohlášení o poměrech blíže odkazoval.

[12] Z čestného prohlášení pak dále vyplývá, že v době podání neměl stěžovatel žádné zaměstnání, poslední pracovní poměr skončil ke dni 31. 1. 2014 a neměl vytvořenu žádnou finanční rezervu. K výdajům uvedl, že pravidelné měsíční výdaje se pohybovaly přibližně v rozmezí 12 000 Kč až 14 000 Kč, současně hodnota ceny majetku podle vlastního odhadu nepřesahovala 100 000 Kč.

[13] Na základě shora uvedeného obsahu stěžovatelem předložených listin se Nejvyšší správní soud ztotožnil s hodnocením městského soudu, že stěžovatel řádným způsobem neosvětlil a nedoložil své majetkové poměry. Stěžovatel v prohlášení o majetkových poměrech uvedl, že podnikání ukončil v prosinci 2013, žádným způsobem však nedoložil výši příjmů z tohoto titulu mu plynoucí. V čestném prohlášení výslovně uvedl, že jeho poslední pracovní poměr skončil ke dni 31. 1. 2014, ani zde však jeho výše nebyla doložena, ani přibližně uvedena.

[14] Je výlučně věcí účastníka řízení (v projednávaném případě stěžovatele), aby uvedl a prokázal veškeré skutečnosti rozhodné pro posouzení žádosti o osvobození od soudních poplatků. V případě, kdy je doložena existence byť ukončeného pracovněprávního vztahu, příp. podnikání, a nejsou uvedeny příjmy z nich plynoucí, nelze mít za doložené rozhodné skutečnosti pro posouzení žádosti ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s.

[15] Nejvyšší správní soud neshledal v hodnocení majetkových poměrů městským soudem ve vztahu k nároku na osvobození stěžovatele od soudního poplatku žádné pochybení.

[16] Ve vztahu k žádosti o ustanovení zástupce městský soud správně uvedl, že podle § 35 odst. 8 s. ř. s. lze ustanovit navrhovateli zástupce, kterým může být i advokát, pokud jsou splněny předpoklady, aby navrhovatel byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv. Z uvedeného ustanovení vyplývá přímá návaznost splnění podmínek

pro osvobození od soudních poplatků podle § 36 odst. 3 s. ř. s. na možnost ustanovení zástupce podle § 35 odst. 8 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že městský soud neshledal podmínky pro osvobození stěžovatele od soudních poplatků, nebyla splněna ani podmínka pro ustanovení zástupce soudem ve smyslu § 35 odst. 8 s. ř. s.

[17] Stěžovatel dále namítá, že mu soud nedal možnost se vyjádřit k podkladům rozhodnutí. K tomu lze jen stručně uvést, že pokud soud vychází výlučně z podkladů, které sám stěžovatel soudu předložil, bylo by bezúčelné, pokud by se tyto podklady měly stěžovateli opětovně předkládat k jeho vyjádření.

[18] Námitky stěžovatele uvedené v přílohách ke kasační stížnosti nemají žádnou konkrétní vazbu na projednávaný případ, jedná se o obecné formulace stěžovatelem vnímaných porušení právního řádu jakýmkoliv státními orgány a Nejvyšší správní soud se jimi tak nezabýval, neboť nesplňovaly podmínky určitosti kasačních námitek. Je povinností stěžovatele uvést konkrétní nezákonné kroky, postupy, úkony, úvahy, hodnocení nebo závěry, pro které kasační stížností napadá rozhodnutí městského soudu a současně je povinen ozřejmit svůj právní názor na to, proč se má jednat o nezákonnost (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 – 58, publ. pod č. 835/2006 Sb. NSS).

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, proto ji dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[20] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalované pak v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. května 2014

JUDr. Radan Malík
předseda senátu